

**MUSTAFA SUPHI'NİN 1919 YILINDA ODESA'DA İKEN
YAYINLADIĞI "TÜRK ASKERLERİNE VE TÜRKİYE'NİN MAZLUM
İŞÇİ VE KÖYLÜLERİNE" ADLI BİLDİRİSİ**

Arş.Gör.Yavuz ASLAN*

Temmuz 1918'de Moskova'da düzenlenen Türk Sosyalistleri Konferansı'nda temelleri atılan Mustafa Suphi başkanlığındaki Türk Komünist Teşkilatı, 22 Ocak 1919'da Kırım'a gelmiş ve bir müddet Kırım ve Odesa'da faaliyetlerini sürdürmüştür. Bu faaliyetler içerisinde Türkiye'ye yönelik komünist propaganda ve ajitasyon çalışmaları ağırlık taşımaktadır. Şöyleki bu zaman içerisinde Kırım ve daha sonra Odesa'dan teşkilâtın bir kısım elemanları Türkiye'ye gönderilirken bazı komünist materyallerde Türkiye'ye sokulmuştur. Mustafa Suphi'nin Odesa'da bulunduğu esnada "Türk İşçi ve Köylü Komünist Teşkilâtı" imzasıyla birçok bildiri hazırlayarak, bunları gizlice Türkiye'ye gönderdiği bilinmektedir. "Şûrâlar Hükümeti ve Onun Dostları ve Düşmanları", "Sosyalizm için Cidal", "Bütün Dünya İşçi ve Köylüsünün Müşterek Vatanı" ve "Türk Askerine ve Türkiye'nin Mazlum İşçi ve Köylülerine" başlığını taşıyan bildirilerden dördü tarafımızdan tespit edilmiştir. Bu bildirilerden ilk üçü daha önce Mete Tunçay tarafından yayınlanmıştır.⁽¹⁾ Propoganda amaçlı bu bildirilerden dördüncüsü olan, "Türkiye Askerine ve İşçisine ve Köylülerine" seslenen, emperyalist işgalcilere ve kendi bey, paşa ve sultanlarına karşı halkı ayaklanmaya çağıran birdiri ise aşağıdadır:⁽²⁾

"Türk Askerlerine ve Türkiye'nin Mazlum İşçi ve Köylülerine,

"Hemşehri!

"Kendini gösterecek son saat çaldı.

"Çünkü bıçağı gırtlığa sapladılar.

"Geçen dört yıllık kanlı, karanlık muharebede verdiğin milyonlarca kurban yetmiyormuş gibi, şimdi de memleketini bütün Türkiye'yi ve Anadolu'yu, üstünde işlediğin küçük tarlaya varıncaya kadar, Avrupa canavarları aralarında bölüşüyor, kendilerine mal ediyorlar. Fransa, İngiltere ve bunların yardakçısı, Amerikan, Yunan gibi yeryüzünde menfaatten, altından başka ne hâk, ne hakikat, hiçbirşeyi tanımayan ve insanlık namına hiçbirşeyi temsil etmeyen devletler, bütün Türkiye ve Anadolu'daki askerlerin silahlarını, eski martinili tüfenklere ve altı patlar Ruvölverlere varıncaya kadar toplanmasını emir ediyorlar. Bununla da Türk İşçi ve Köylüsünü, talancı Avrupa emperyalistlerine karşı hakkını müdafaadan aciz bir kadın veya bir çocuk haline getirmek istiyorlar.

* Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü

(1) TUNÇAY, Türkiye'de Sol Akımlar, II, İstanbul, 1991, s.261-266.

(2) Türk Askerine ve Türkiye'nin Mazlum İşçi ve Köylülerine, Türk İşçi ve Köylü Teşkilâtı Bildirisi, Odessa, 1919.

"Avrupa'nın alçak bezirganları Yunan'ın İngilizlere satılmış kancık Pelikaryaları buna muvaffak olacaklar mı?"

"Bunlara Türkiye topraklarını kendilerine mahsus bir çiftlik, bu topraklar üzerinde yaşayan mazlum işçi ve köylüyü ise kendileri için kul-köle haline getirebilecekler mi?"

"Şüphesiz ki hayır, onlar bu hasis ve murdar muradlarına kavuşamayacaklar.. Çünkü bir kere fakir ve mazlum fakat hâk ve adâleti, şeref ve namusunu müdafaa için her biri bir aslan parçası olan Türkiye'nin cesur askerî, kahraman işçi ve köylüsü bu alçakça harekete karşı koyacak, kendi toprağından kendisi için zindanlar yapılmasına, kendi gözleri önünde evlâd ü iyâlinin basmacı Frenk bezirganlarına esir ve hizmetkâr olmasına asla razı olmayacaktır.

"Bundan başka, Türkiye'nin fukara ve mazlum halkları üstünde işlenecek bu kasaplığa Fransa, İngiltere, Amerika, Yunan ilh. memleketlerdeki dert ortaklarımız, işçi ve köylü yoldaşlarımızda razı olmayacaklar.

"Arkadaş! Bu zalim dünya yüzünde, bir kulluk ve açlığı yaşatan hükümet ve devletler var; bir de bu kulluk ve açlığı çeken milletler. Hükümet ve devletler. Fransa, İngiltere ve Yunanistan'da Klemenso, Loyda Corc veya Venizelos cellatı elinde kanlı satır halinde kullanılıyor.

"Halklar ise yüzde doksan beşi sizin gibi fukara ve köylüden ibaret olan halk bu satırlar altında doğranıp eziliyor. Muharebe millet farkı olmaksızın Fransızdan, Almandan, Yunan, Türk, Rus veya İtalyan'dan milyonlarca köylü ve işçiyi ejderha dişleri arasında çiğneyip mahvederken, yalnız zenginler elindeki o devletlere hâkimiyet, istibdât ve zulm fırsatı veriyor.

"Sanki korkunç ve müthiş muharebeye kadar ışığa çıkmayan bu hakikatı şimdi bütün milletlerin askeri olan işçi ve köylü anladı. Ve onun için yeni memleketler fethetmek, başka milletleri kendisine esir etmek maksadıyla açılan muharebelere Fransız ve İngilizler de içinde olmak üzere hiçbir millet işçisi razı olmuyor.

"Onlar bilakis kendi devletlerinin insafsız hareketlerini protesto ediyorlar. Rusya hudutlarında köylü ve işçi inkılâbını, Bolşevikliği söndürmek için gönderilen Fransız, İngiliz, Amerikan askerleri kumandanlarını yalnız bırakıp Rus Kızılordusuyla kardaşlığı ilân ediyorlar.

"Arkadaşlar! Biliniz ki, Fransız, İngiliz, Amerikan ve Yunan emperyalistlerinin Türkiye'yi yok etmeğe çalışmaları, yeryüzünde yeniden yeniye kanlı, ateşli muharebeler açmağa sebep olmaktan başka bir şeye yaramayacaktır.

"Bundan elli sene evvel Almanların Fransızlara zorla kabul ettirdikleri insafsız sulh şartları nihayet koca Almanya'nın başını nasıl yedi ise, şimdi Almanya, Türkiye'nin büsbütün paylanması işi de Fransız, İngiltere ve hele Yunanistan Hükümetleri'nin varlığını öyle yarım asır beklemeğe lüzum kalmaksızın ezip mavh edecektir.

"Amerika Hükümeti Reisi Bezirgân Wilson, bundan daha birkaç ay evvel alem-i insanlığa hitap ederek, dünyadaki bütün milletlerin hayır ve saadeti ve harbin ortadan tamamen kaldırılmasını temin edecek bir sulhun yapılmasını teklif ediyordu.

"Şimdi ise Almanya ve Türkiye hakkında reva görülen bir kasaplığın başında duranlardan biri, yine bu Wilson cenâpları. Bu hal gösteriyor ki, bizim için bu büyük bezirgân devletlerin başında herhangi bir Wilson veya Klemenso veya herhangi bir bey ve paşa bulunsun, hayır ve selâmet beklenemez.

"Dünya yüzündeki insanlar arasında sulhun devam etmesi için bunun dünya durdukça devam edecek, ilahî ve vicdanî bir hak ve adalet esasına müstenid olması lazım gelir. Bu hak ve adaleti insanlara bahş edecek, insanları yeryüzünde kardeş gibi yaşatacak kim.(?)

"Yoldaşlar! İnsanlar arasında hak ve adalet ile beraber ebedi sulh ve selâmeti tesis edecek bir kuvvet varsa, oda hakikaten buna muhtaç olan ve kolunun gücü aklının kârı ile yeryüzünü şanlatan işçi ve köylü milletidir. Bütün insanlık âleminin zulm altında cefa çekmiş, ezilmiş fakir ve muhtaçlarından, bütün dünyanın milletlerinden bir millet olarak doğan işçi ve köylülerdir ki, bu köhne ve zalim kâinatı yıkıp onun yerine öz icâdı olan yenisini kuracaktır.

"Bu yeni dünya da insanlar şeytan zenginler ve ahmak rençberler diye ikiye ayrılmayacaklar ve belki, kolunun gücüyle çalışıp, alınının teriyle gün gören bütün namuslu insanlar birleşip kardaşça yaşayacaklar, böylece ise yer, toprak, zenginlik kavgası harp bütün o bildiğiniz dehşetleriyle cehenneme gönderilmiş olacaktır.

"İşte aziz yoldaşlar; bizim istediğimiz hak ve adalet dünyası, işte bütün Rusya ve Macaristan'ın alkanlar içinde yürüyüp varmak istediği ebedi sulh ve selam.

"Böyle bütün dünyayı ve insanları kapsayacak olan bir sulhu, topraklar altındaki kömür madenlerini bile aralarında bir türlü paylaşamayan ve hırs ve intikamlarını insan kanı akıtmakla söndüren Wilson, Klemenso veya Venizeloslardan beklemenin büyük bir hayalperestlik, aynı zamanda nasıl bir akılsızlık olduğu böylece pek aşikâr meydana çıkmış oluyor.

"Bütün dünyanın proletaryası gibi, biz Türkiye'nin mazlum ve fakir işçi ve köylüleri de bilmeliyiz ki, bizim kanımızla beslenen, esaslı düşmanımız bu krallar, imparatorlar bu çorbacı bezirgân, banker, bu bey, ağa, paşalar... Hülâsa hiç çalışmaksızın bizim sırtımızda bir bit ve tahta kurusu gibi yaşayan bu sefil mahluklardır.

"Bizim kazancımızı, hakkımızı yiyen, dünya malı için muharebeler icad edip bizim kanımız pahasına varislere sahip olan, bugün Almanya ve Türkiye'yi yanında Rusya'yı veya diğer bir memleketi paylaşarak son sermayemiz olan az kadar toprağı elimizden almak ve can-u paremiz evlâd ü ıyâlimizi kendilerine kıyamete kadar esir etmek isteyen hep bu menhus (tufeyli)lerdir.

"Hemşehriler! Son damlaya kadar kanımızı emmek isteyen bu alçak ve arsız gürüha ve bu gürüh-ı haşaratın başında durdukları yağmacı devletlere karşı ayaklanmak bizim bugünkü en büyük borcumuz, en mukaddes vazifemizdir. Memleketimiz de bu Avrupalı eşkiyaya yardım eden zenginlerin ve hangi fırkadan olursa olsun hükümetlerin canları cehenneme.

"Hemşehriler! biliniz ki bugün Türkiye'nin de inkılâpçı Rusya ve Macaristan Hükümetleri'nin de en büyük düşmanları; Emperyalist Fransa, İngiltere, Amerika ve Yunanistan... ilh. ile bu devletlere memleketimin içinden yardım eden hain burjuvalardır.

"Fakat gam yemesin, o canavar devletler ve bu hain burjuvalar, şimdi bütün dünyanın mazlum işçi ve köylüsü-herhangi milletten olursa olsun- proletaryanın birleşmiş düşmanını, hunhar emperyalizm ve burjuvazya alemi pek iyi tanınıyor. Ve işçiler sırtında yaşayan burjuvazyanın foyası meydana çıkdıkça proletaryanın kuvveti çoğalıyor. Fransız ve İngiliz orduları içindeki işçi ve köylü arkadaşlarımız, askerler hakikatı anladıkça bölük bölük silahlarını bırakıp inkılâpçılar tarafına geçiyorlar. Onun için kralların, bezirgânların orduları bozuldukça biz inkılâpçı işçi ve köylüler sıralarımızı sıklaştırmalıyız. Silahı elden bırakmalıyız.

"Arkadaşlar, bilinizki bizim karnımızı doyuran nasıl kol kuvvetimiz ise, hakkımızı müdafa edecekte elimizdeki silahımızdır. Rusya'da başlayıp bütün Avrupa'ya ve Türkiye'ye doğru bütün şarka yayılan bu yeni kavga insanlık yaşayışında son ve şanlı en katî' muharebe olacak ve bu kırmızı harp meydanında bütün dünya işçilerinin, şimdi o bütün dünyaya hâkim olması tecelli ve çelik tırnaklı zalim ve katil burjuvazya âlemini yenmesiyledir ki, hâk ve adalet güneşi üzerimizde parlayacaktır.

"Onun için hemşehriler, Türkiye'deki işçi ve rençber arkadaşlar! Toprağınızı, hakkınızı, hürriyetinizi, müdafaadan çekinmeyiniz. Dünya da yalnız olmadığınızı unutmayınız. Başka milletlerinde sizin gibi ezilmiş işçi ve köylü kırmızı ordularıyla birleşip size tecavüz eden canavarlara nefes aldirmayınız.

"Geceler uzun olsada, doğan gün sizindir. Hak, adalet, zafer, ikbal, istikbâl sizin hep sizindir yoldaşlar.

"Yaşasın bütün dünyanın aynı ışık etrafında toplanmış işçi ve köylüleri!

"Yaşasın hain ve canavar Avrupa Emperyalistlerini korkutan içtimâî inkılâp!

"Yaşasın Rusya ve bütün Avrupa amelesine ruh ve kuvvet veren Bolşevizm!

Türk İşçi ve Köylü Komünist Teşkilâtı"

تورک عسکرینه و تورکیایک مظلوم ایچی و کویا لرینه:

میشوری!

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار
کهنه کورسده بیکه اصولک ساعت بهادی
چرکده بیجاغی غیرتلاشنگه داراوبیلار

حق کیم (۱)
یولداشلار انسانلر آراسنده حق و عدالت ایله برابرلده صلح و مصلحتی تأمین

ایزده جک بر قوت وارسه اوده حقیقه بوکا محتاج اولان و قونک کوشی و عفتلک کار
ایله یز یوزنی شنه تهن ایچی و کویلو ملتدر. بؤتون انسانلک عالمک ظلم آلتنده
بیتا بکیش، ازمایش فقیر و معتلجلرندن، بوتون دنیایک ملتدرندن بر ملت اولدرلده وغان
ایچی و کویلودرلرکه، بو کونه و ظالم کائناتی بیقوب، اونک بهدینه اوز ایجاد اولان
یه کیسی قوراجقدر.

بو یه کی دنیده انسانلر شیطان زکیکلر و احق رنجبرلر ذیه ایکی یه آیریلماق
چقر و بلکه، تولک کویله چالیسوب آلتنک تدرینه کون کورمن بوتون ناموسل انسل
نلر برلشوب قارداشجه پاشایه چقرلر. بویلهجه ایسه یز، تورانه زکیکلک غاغاسی
حرب بوتون او بیله یکک زدهشتلریله جهنه کوندیریلش اوله چقدر.

ایشته، عزیز یولداشلر، بزم ایستدیکنز حق و عدالت دنیا ایشته بؤتون روحیا
و مجارستانک آل غائلر ایچنده یورویوب وارمق ایستدیکی ابدی صلح و سلام.
بویله بوتون دنیایی و انسانلری قاپایه حق اولان بر حلی، تورانلر آلتنده کیم
کومور معدنلری ییله اولرلنده بر تورلو پالاشامایان و حرص و انتقاملری انسان
قانی آتقظه سودورن ولسون، قلمانسو و یا نوزولرلرلرین به کلمه نیک بوپولک
بر خیالیرستک، عین زمانده ناصل بر عفتلرک اولدیغی بویلهجه پک آشکار مبدای
چیتمش اولیور.

بوتون دنیایک پروله تاریاسی کیم، بزم تورکیایک مظلوم و فقیر ایچی و قون
پولری ده ییله یز که، بزم قانزله پسله تهن، اساسی دشمنین بو قراللر، ایپه راتورلر،
بو چوربابی بارذکان، بانکر، بو پک، آغا، پاشال... خلاصه: هیچ چالیشمیزین بزم
صیرتیزده بر بیت و تاختا قوروسی کیمی پاشایان بو سفیل مخلوقلردر.

بزم قازانجیزی، حقزوی بیمن، دنیا مالی ایچون محاربه لر ایجاد ایدوب بزم قانز
بهاسنه وارنیلر صاحب اولان، بو کون آلمانیا و تورکیایی یلرینده روسیایی ویا دیگر بی
مملکتی پالاشه حق صولک سرمایه یز اولان، اداد تورانی الیزن آلیق و چکل
پارمیز، اولاد و عیالیزی کندیلرینه قیامته قادر لیر ایشیک ایستیه تهن هب بو مخصوص
(طنلی) لردر.

مشهریلر ا صولک داملايه قادر قانیزی امیک ایستیه تهن بو آتیق وعارمز کروه
و بو کروه حشرانه، باشنده دورقاری یاغماچی دولتره قانزی آیانلنق بزم بو کونکی
اک بوپولک بورجیز، اک مقدس وطنیمیز، مملکتیمیز، بو اورویالی ایشقاپیه یاردم ایدن
زکیکلرک و حاکمی مرهمن اولورسه اولورسه ایستیه تهن، چامری چیمه

مشهریلر ا بولکیزکه، بو کون تورکیایکده انقلابی روسیا و مجارستان حکومتلر
بنکده اک بوپولک دشمنلری: ایپه ریالیست فرانسه، انکلتیره، آمریکا و یونانیستلر.
ایله بو دولتره مملکتیز ایچندن یاردم ایدن خائن بورژوازلردر.

فقط غم ییسمین، او جاوار دولتر و بو خان بورژوازلر شیمدی بوتون دنیایک
مظلوم ایچی و کویلوسی - هر هانکی ملندن اولورسه اولسون - پروله تریایک برله -
شش دشمنی: خونخوار ایپه ریالیزم، بورژوازی عالمی پک ایی طانورد - وایشچیلر
حیرتنده پاشایان بورژوازیایک نویسی میدانه چیتمدجه پروله تاریایک قونی چوچایورد.

فرانس و اینکلیز اوردولری ایچنده کیم ایچی و کویلو آزاداشلریمز، عسکلر حقیقتی
آکلادجه بوپولک بولوک سلاهلرینی براتوب انقلابچیلر طرفنه کچیپولرلر، اوله ایچون
قراللرک، بازرگانلرک اوردولری بورژوازیایک، بزم انقلابی ایچی و کویلولر صردلری
مقتلشدیرمالی یز، سلاهی الدن برافمالی یز.

آزاداشلر، بولکیزکه، بزم قانیزی دیوران ناصل قول قونز ایسه حقزوی مدای
نمه ایده حکمه الیزده کیم - لاجیزدر، روسیاده باشلایوب بوتون اورویا به و تورکیا به
دوغرو بوتون شرفه پایتین بو به کی غاوغله اساتلق پاشایشنده صولک و ششالی، اک
قلمی محاربه اوله چقر، و بو قزل حرب میداننده بوتون دنو ایپه ریایک، شیمدی او
بوتون دنیایک حاکم ایلس تاجلی و چه لیک طرانالی ظالم و قائل بورژوازیای عالمی
به گمه سلدرکه، حق و عدالت کونوش اوزمزمه پارلا یه چقدر.

اونک ایچون، مشهریلر، تورکیا کیم ایچی و رنجبر قارداشلر تورانکیزی
حکیزی، حربیزی مدانه تهن چه کینه کیز، دنیده پالکز اولامه بکیزی اونوقایکیز، باشده
انلرکده، سزک کیمی ازلش ایچی و کویلو قزل اوردولریله برلشوب سزه تجوز
ایدن جاوارلر نفس الدیرلرک.

Res. No 15
S. 24